

fentliggøres primo december 2006. Endvidere udgiver Indenrigs- og Sundhedsministeriet samtidig en publikation, hvor de centrale politiske aftaler om kommunalreformen er samlet.

Nærværende redegørelse bygger blandt andet på den dokumentation, der er tilvejebragt i forbindelse med udarbejdelsen af publikationerne.

2. STATUS FOR KOMMUNALREFORMENS GENNEMFØRELSE

2.1. De centrale rammebetingelser

Regelgrundlag

De overordnede rammer for den nye kommunale struktur blev fastlagt med aftalen mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti om en strukturreform fra juni 2004. I aftalen blev der opstillet kriterier for en ny inddeling af kommuner og regioner og for en ny fordeling af opgaver mellem kommuner, regioner og stat. Som led i aftalen blev det endvidere besluttet at gennemføre en finansierings- og udligningsreform.

Efterfølgende er der indgået yderligere tre aftaler som led i kommunalreformen:

- Udmøntningsplan indgået mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti (september 2004)
- Inddelingsaftalen indgået mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om den kommunale inddeling (marts 2005)
- Aftale om en kommunal finansieringsreform indgået mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre (februar 2006)

Fra efteråret 2004 og frem er de overordnede principper for den nye geografiske inddeling, den nye opgavefordeling og reformen af det kommunale finansierings- og udligningssystem blevet udmøntet i en lang række love og bekendtgørelser. Af hensyn til de praktiske forbedringer af kommunalreformen har det været væsentligt for regeringen, at regelgrundlaget blev fastlagt på et så tidligt tidspunkt som muligt forud for ikrafttrædelsestidspunktet.

Som led i udmøntningen af kommunalreformen har Folketinget på nuværende tidspunkt vedtaget i alt 72 love, som favner 14 forskellige ministerområder. Indenrigs- og Sundhedsmini-

steriet tegner sig med 23 lovforslag som det ministerium, på hvis område der er udarbejdet flest lovforslag, men også på Miljøministeriets, Skatteministeriets og Undervisningsministeriets områder er der vedtaget et forholdsmæssigt stort antal love.

Af de 72 love blev knap trejerdedele vedtaget i juni 2005, heriblandt love, som fastlægger regler for kommunesammenlægninger og for opgavefordelingen mellem kommuner, regioner og stat. Den resterende del af lovene blev vedtaget i foråret 2006. Det drejer sig primært om love, som udmønter den kommunale finansierings- og udligningsreform. Det er primo december 2006 ministerierne forventning, at der inden årsskiftet vil blive vedtaget yderligere fire love som led i udmøntningen af kommunalreformen.

Reform af det kommunale finansieringssystem

Folketinget har vedtaget en reform af det kommunale finansieringssystem, som er tilpasset kommunernes situation efter kommunalreformen. Finansieringsreformen omfatter dels omlægninger i finansieringen af kommunerne, dels konsekvensændringer i skatterne som følge af amternes nedlæggelse.

Finansieringsreformen indeholder følgende hovedelementer:

- En reform af tilskuds- og udligningssystemet
- Omlægninger i skatter
- Forskellige forenklinger og tilpasninger i skatte- og tilskudslovgivningen
- Overgangsordninger

Med reformen sikres det, at de nye kommuner i alle dele af landet får mere lige muligheder for ved rimelig beskatning at tilvejebringe et serviceniveau, der imødekommer borgernes behov.

Reformen af tilskuds- og udligningssystemet indebærer, at bloktilskuddet fremover som hovedregel fordeles efter indbyggertal i stedet for beskatningsgrundlag. Dette betyder en mere retfærdig fordeling af kompensation for meropgaver og for vækst i udgifter på det sociale område.

Endvidere indføres med reformen en ny udligningsmetode – nettoudligning – hvilket indebærer, at udligningen baseres på størrelsen af den enkelte kommunes strukturelle underskud, opgjort som forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og kommunens skatteindtægter beregnet ved gennemsnitligt beskatningsniveau. Det strukturelle underskud er et direkte udtryk for den enkelte kommunes økonomiske situation og viser, om en kommune ved